Національний університет
«Острозька академія»

Загальна гігієна

Кредити та кількість годин: Денна форма: 10 ECTS; 300 години: 40 лекційних, 58 практичних, 2 год. консультація, 200 самостійна робота; екзамен

І. Опис навчальної дисципліни

Де б ми не перебували нас завжди цікавлять питання, що в тій чи іншій мірі можуть впливати на наше життя і здоров'я. Знання про здоров'я та чинники, що його зумовлюють і які діють на нас безперервно на протязі всього нашого життя від народження і до смерті є найважливішими для кожної людини. В середовищі життєдіяльності людини на сьогодні виділяють основні групи факторів впливу, в тому числі, біологічні (вірусні, бактеріальні, паразитарні та ін.), хімічні (органічні, неорганічні), фізичні (шум, вібрація, ультразвук, інфразвук, різні види випромінювання: теплове, іонізуюче, неіонізуюче тощо), соціальні (харчування, водопостачання, умови побуту, праці, навчання та відпочинку) та інші. «Людина-цар природи», а може її не розумне і в деяких випадках жорстоке дитя? Чи загрожує нашій планеті екологічна катастрофа? Яким шляхом подолати екологічні кризи? Чим ми дихаємо, яку воду та харчові продукти ми споживаємо? В яких умовах ми вчимось, проживаємо, працюємо та відпочиваємо? Відповіді на ці питання дає Загальна гігієна**.** Як навчальна дисципліна вона ґрунтується на вивченні студентами базових дисциплін з анатомії та фізіології людини, основ патології, епідеміології інфекційних та неінфекційних захворювань, промоції здоров'я. Включає в себе розділи з гігієни харчування, праці, шкільної, комунальної та радіаційної гігієни. Надає необхідні знання та навички, які потребує кожна людина як в повсякденному житті, так і при надзвичайних ситуаціях. Визначає пріоритетність соціально-гігієнічних умов та чинників середовища життєдіяльності людини, що можуть шкідливо впливати на організм людини і визначають рівень здоров'я населення на індивідуальному та популяційному рівні. Закладає основи вивчення студентами методологічних засад та методів гігієнічної діагностики з оцінки медико-екологічних ризиків, вивчення взаємозв'язку між станом довкілля та здоров'ям людини, усвідомлення необхідності ведення здорового способу життя, збереження навколишнього середовища, зменшенням або усуненням негативних наслідків антропогенної діяльності та досягнення гармонії між людиною та зовнішнім світом.

Загальна гігієна — наука, що вивчає закономірності впливу на організм людини та громадське здоров'я комплексу чинників довкілля з метою розробки гігієнічних норм, санітарних правил, запобіжних і оздоровчих заходів, спрямованих на ліквідацію або зменшення до безпечних величин впливу негативних факторів і широкого використання позитивних чинників, реалізація яких забезпечує оптимальні умови для збереження і зміцнення здоров'я населення, попередження захворювань.

ІІ. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни - надати студентам концептуальні знання про Загальну гігієну як базову складову у системі охорони громадського здоров'я, що включає комплекс організаційних та практичних навичок, інструментів, процедур та заходів, щодо оцінки стану середовища життєдіяльності людини; навчитися отримувати, систематизувати, обробляти, аналізувати та використовувати дані гігієнічних досліджень для оцінки наявної або можливої негативної дії факторів середовища життєдіяльності людини на її здоров'я та готувати відповідні пропозиції або рекомендації по усуненню чи мінімізації таких шкідливих чинників.

Завданням курсу є формування необхідних у майбутній діяльності студентів та слухачів умінь і практичних навичок щоб розвинути та набути такі загальні та фахові компетентності як:
ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу при вирішенні питань з охорони здоров'я та довкілля.
ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
ФК 1. Здатність критично осмислювати та застосовувати сучасні теорії, концепції, принципи, методи, методики та технології сфери громадського здоров'я.
ФК 2. Здатність здобувати нові знання у сфері громадського здоров'я та інтегрувати їх з уже наявними.
ФК 3. Здатність інтерпретувати результати досліджень у сфері громадського здоров'я, робити обґрунтовані висновки та надавати відповідні рекомендації.
ФК 4. Здатність оцінювати ризики виникнення та перебігу найбільш поширених захворювань та фактори, що на них впливають.
ФК 5. Здатність використовувати у професійній діяльності сучасні теорії, методи соціальних наук та наук про здоров'я.
ФК 8. Здатність формувати і вдосконалювати в інших осіб спеціальні знання і навички у сфері громадського здоров'я.
ФК 9. Здатність застосовувати основні підходи та методи попередження і контролю фізичних, хімічних, біологічних, радіаційних та інших загроз для здоров'я і безпеки населення.
ФК 10. Здатність обґрунтовувати та планувати заходи з профілактики (первинної, вторинної та третинної) захворювань, захисту та зміцнення здоров'я населення, та сприяти їх реалізації на практиці.
ФК 14 Здатність до підготовки та реалізації заходів щодо впровадження загальнонаціонального принципу «Охорона здоров'я в усіх політиках держави».
ФК 15 Здатність до організації та проведення еколого-гігієнічної паспортизації населених пунктів, аналізу причинно-наслідкових зв'язків між станом здоров'я населення та впливом на нього факторів середовища життєдіяльності людини на основі принципів гігієнічної діагностики.
ФК 16 Здатність до аналізу та оцінки санітарного та епідемічного благополуччя населення, моніторингу за детермінантами здоров'я.

ІІІ. Результати навчання
За результатами навчання слухачі зможуть:

1) аналізувати стан навколишнього середовища та вплив його факторів на здоров'я різних груп населення. Оцінювати ризики для життя і здоров'я людини;

2) демонструвати володіння методами гігієнічної оцінки впливу факторів навколишнього середовища на здоров'я населення з проведенням гігієнічного обстеження;
3) інтерпретувати основні закони гігієнічної науки та загальні закономірності зв'язку здоров'я з факторами і умовами середовища життєдіяльності;
4) обґрунтувати гігієнічні заходи з профілактики інфекційних та неінфекційних захворювань. Прогнозувати медико-демографічну ситуацію в окремих регіонах із визначенням тенденцій та причин;
5) планувати організаційні і змістовні заходи щодо запобіжного та поточного державного санітарного нагляду;
6) планувати заходи з дотримання здорового способу життя, особистої гігієни та впроваджувати їх в практику охорони громадського здоров'я;
7) узгоджувати плани проведення профілактичних заходів з планами розвитку територіальних, адміністративних та виробничих одиниць;
8) аналізувати стан навколишнього середовища на підставі інтегральних критеріїв оцінки стану здоров'я населення;
9) обґрунтовувати проведення профілактичних заходів у відповідності до основ чинного законодавства України.

IV. Програма навчальної дисципліни (структура дисципліни)

№	**Тема дисципліни**
1	Вступ до дисципліни «Загальна гігієна»
2	Історія виникнення, основні етапи розвитку та сучасний стан гігієни.
3	Основні методи гігієнічних досліджень (обстеження, інструментальні заміри, лабораторні дослідження, експрес методи)
4	Основи запобіжного та поточного державного санітарного нагляду (діяльність ДСЕС по організації держсаннагляду на стадії відведення земельної ділянки, проекту, ходу будівництва, здачу в експлуатацію. Поточний ДСЕН: плановий, «раптові обстеження»)
5	Комунальна гігієна (гігієна повітря, гігієна води, гігієна грунту, гігієна населених місць, побутове обслуговування, зони рекреації, ЛПУ);
6	Гігієна харчування (калорійність, збалансоване та дієтичне харчування, харчові хвороби та харчові отруєння)
7	Гігієна дітей та підлітків (дошкільні, шкільні та заклади 1-2 рівня акредитації, вимоги до організації навчального процесу, групи здоров`я)
8	Гігієна праці (профілактичні та періодичні медогляди, гігієна робочих місць, профшкідливості)
9	Радіаційна гігієна (Гігієнічна оцінка іонізуючого випромінювання**.** Дозиметрія та захист від зовнішнього опромінення).
10	Гігієна надзвичайних станів. Військова гігієна (Гігієнічні підходи при НС. Санітарно-епідеміологічна розвідка території, об'єктів. Організація життєзабезпечення військових та населення у мирний та військовий період)

